

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2026.

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

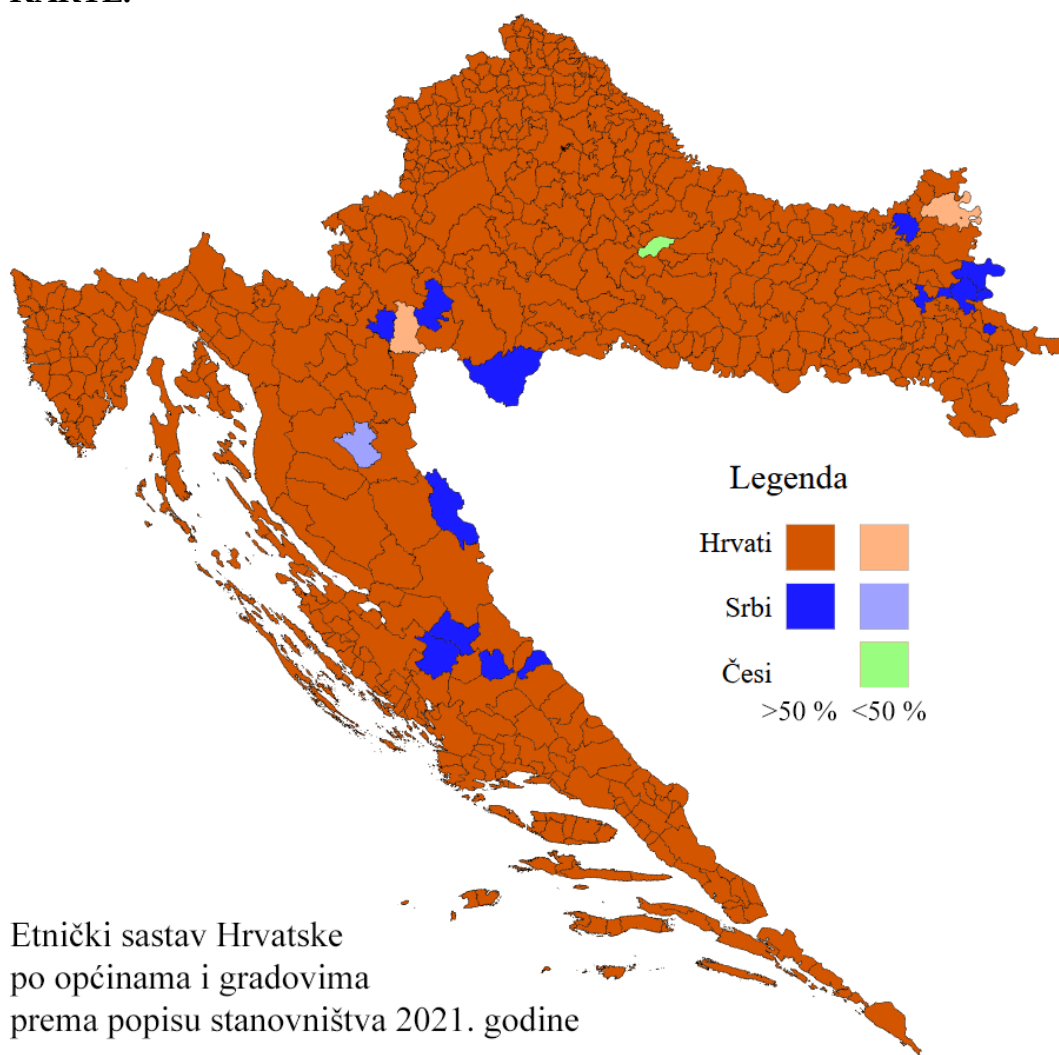
Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno ispravno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.



3 1. Upisivanjem odgovarajućih brojeva i slova povežite navedena naselja s odgovarajućim stupnjem centraliteta i obveznim trgovačkim funkcijama u tim naseljima ovisno o visini stupnja centraliteta. Jedan broj i jedno slovo ne mogu se povezati.

___ Dvor	1 lokalno središte	A hipermarket
___ Končanica	2 područno središte	B prodavaonica
___ Virovitica	3 regionalno središte	C samoposluga
	4 subregionalno središte	D supermarket

3 2. Općine Končanica i Dvor multikulturalna su područja. U obje općine etnički je sastav stanovništva _____. U općini Končanica visoka je zastupljenost (oko 40 %) _____ nacionalne manjine dok u općini Dvor više od 50 % čine pripadnici _____ nacionalne manjine.

2 3. Na priloženoj geografskoj karti upišite znak X na područje onih makroregionalnih središta pod čijim je utjecajem Virovitica kao regionalno središte.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.



3

4. Fotografija iz 1944. prikazuje grad koji pripada

kulturno-genetskom tipu. Prepoznatljiv je prema mreži ulica.

Ako je fotografija orijentirana sa svoje lijeve strane na desnu JZ-SI, naziv koji se upotrebljava za ulice koje se pružaju u nizovima označenim crvenim linijama jesu

3

5. Bolest krumpira je 1,5 milijuna

(upišite ime naroda) ponukala

da egzistenciju potraže u državi u kojoj se nalazi grad

na fotografiji. Njihova je migracija prema dometu bila

Pridružiti će im se u to vrijeme i mnogi Hrvati, primarno iz **Dalmacije / Slavonije / Središnje Hrvatske / Gorske Hrvatske.** (zaokružite točan odgovor)

2

6. U SZ dijelu ove fotografije prema načinu gradnje i lokaciji građevina prepoznaje se

čelične konstrukcije izgrađen je 1885. u jednom drugom gradu u istoj državi u kojoj se nalazi grad s fotografije. Ime je grada u kojemu je izgrađen prvi neboder

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH ČETIRIJU ZADATKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. ZAOKRUŽITE SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

7. Koji se od navedenih kriterija za definiranje urbanih i ruralnih područja **ne** primjenjuje u Hrvatskoj?

a) administrativni status b) gradski način života c) kompaktnost d) veličina naselja

1

8. Za koju je od navedenih etapa i podetapa urbanizacije karakterističan razvoj zvjezdastih utvrda?

a) industrijska etapa b) novi vijek c) postindustrijska etapa d) srednji vijek e) stari vijek

1	
---	--

9. Koje se od naselja na priloženim zračnim snimkama morfološki razlikuje od ostalih?

a)



b)



c)



d)



1	
---	--

10. Što je od navedenoga razlog višeg koeficijenta feminiteta u razvijenim državama?

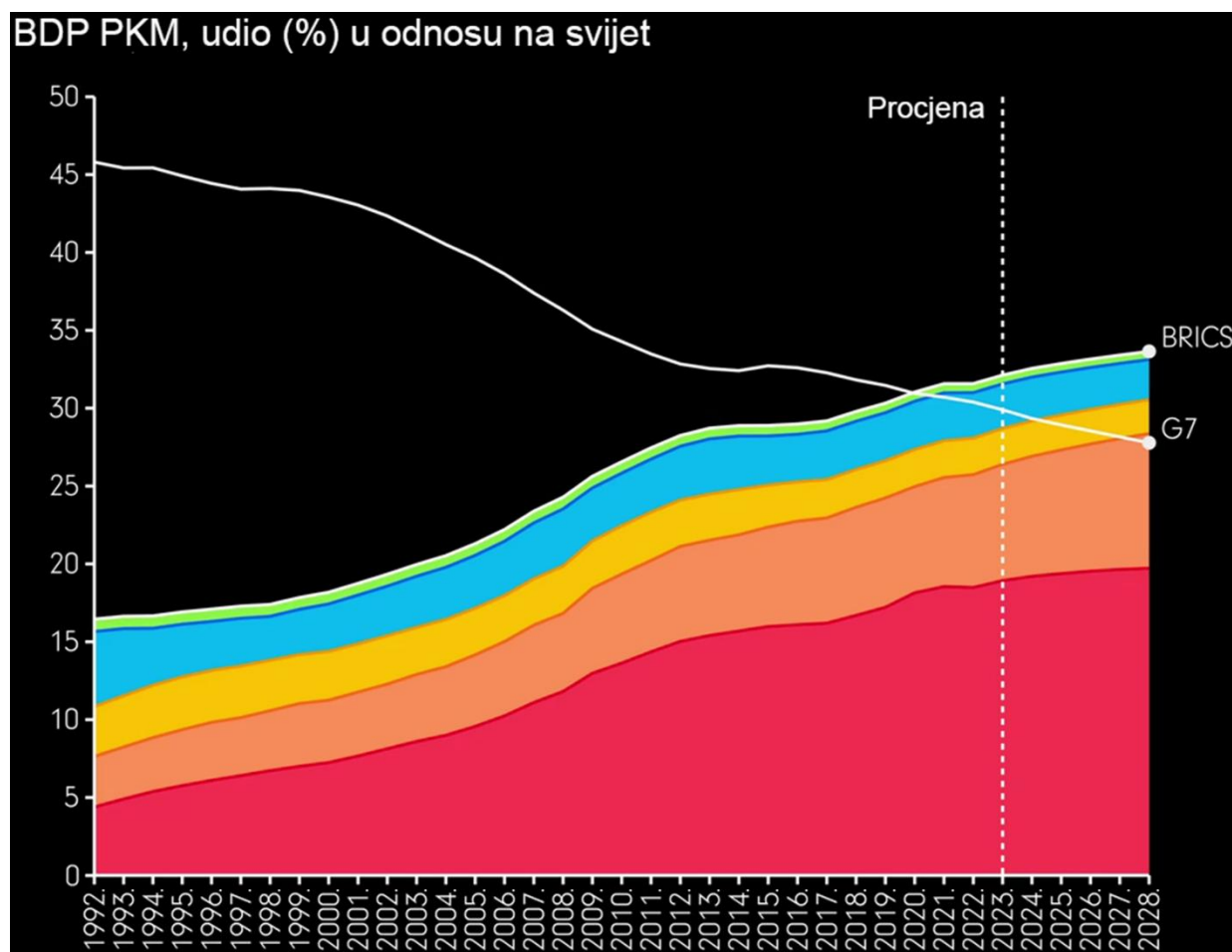
a) dulji životni vijek žena

b) manje pobolijevanje muškaraca

c) veći broj rođene muške djece

d) veći broj rođene ženske djece

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.



Udio (%) BDP-a PKM između država BRICS-a i G7 u odnosu na svijet s procjenom do 2028. godine

2 11. Prema udjelu u svjetskom BDP-u BRICS je prvi put prestigao G7 _____ godine najviše zahvaljujući ekonomiji države označene crvenom bojom čije je ime _____, a koja je te godine bila najmnogoljudnija država svijeta.

2 12. U državi na ovome dijagramu označenoj narančastom bojom, a označuje ju treće slovo akronima BRICS, naziv je religije s najvećim brojem sljedbenika _____. U državi članici BRICS-a, koja je ujedno članica i MERCOSUR-a, naziv je religije s najvećim brojem sljedbenika _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U TEKSTU SU TRI POGREŠNA POJMA. PRONAĐITE IH I PREPIŠITE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠITE TOČNE POJMOVE.

3 **13.** Pažljivo pročitajte tekst i riješite zadatak kao što je napisano u naputku.

S ciljem opstruiranja oligopola takozvanih Sedam sestara, što je bio naziv za prve povijesne naftne kompanije poput BP-a, TotalEnergiesa ili Shella, 1960. osniva se NAFTA. Organizacija je nastala kao odgovor na dominaciju međunarodnoga naftnog kartela iz 1928., koji je određivao cijene na svjetskome tržištu i održavao ih niskima prekomjernom proizvodnjom. Arapske članice snažno su utjecale na politiku organizacije, koristeći se naftom i kao sredstvom političkog pritiska, primjerice tijekom embarga u SAD-u i Nizozemskoj 1973. Među izvornim osnivačima ove organizacije nalazi se i Kolumbija, država koju su 2017. suspendirali iz organizacije čija je pokrata USMCA i južnoamerički je ekvivalent Europskoj uniji.

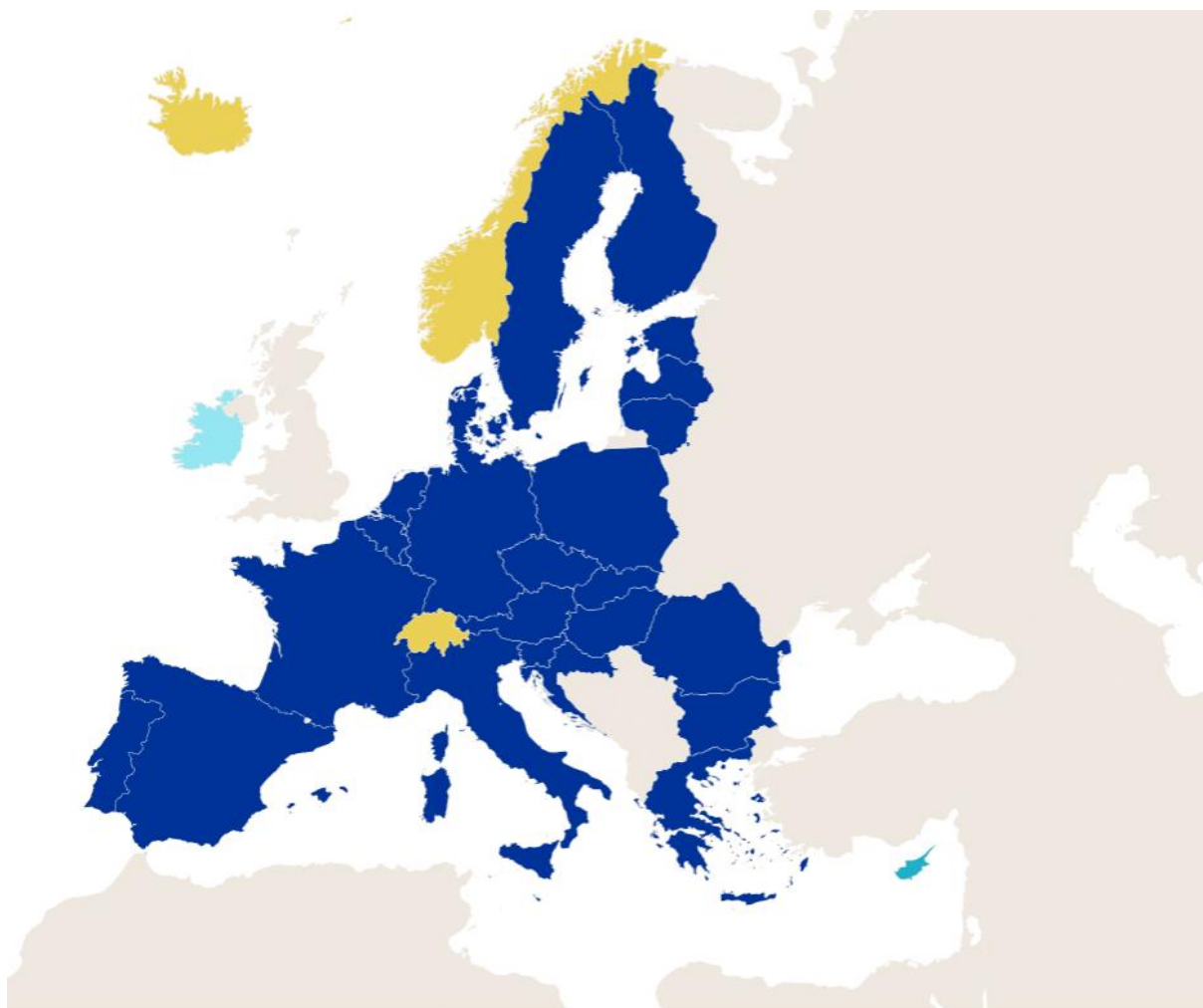
NETOČAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISOM JEDNOGA BROJA I JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU U LIJEVOME STUPCU. JEDAN BROJ I JEDNO SLOVO NE MOGU SE POVEZATI.

3 **14.** Povežite navedene osobe s odgovarajućim institucijama Europske unije u kojima djeluju u veljači 2026. i opisom koji najbolje odgovara toj instituciji.

_____ Europsko vijeće	1 Andrej Plenković	A sastaje se u deset različitih »sastava«
_____ Europski parlament	2 Ivan Anušić	B određuje opće političke smjernice i prioritete EU-a
_____ Vijeće Europske unije	3 Tonino Picula	C zakonodavna vlast
	4 Siniša Rodin	D rješava pravne sporove između vlada i institucija EU-a

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.



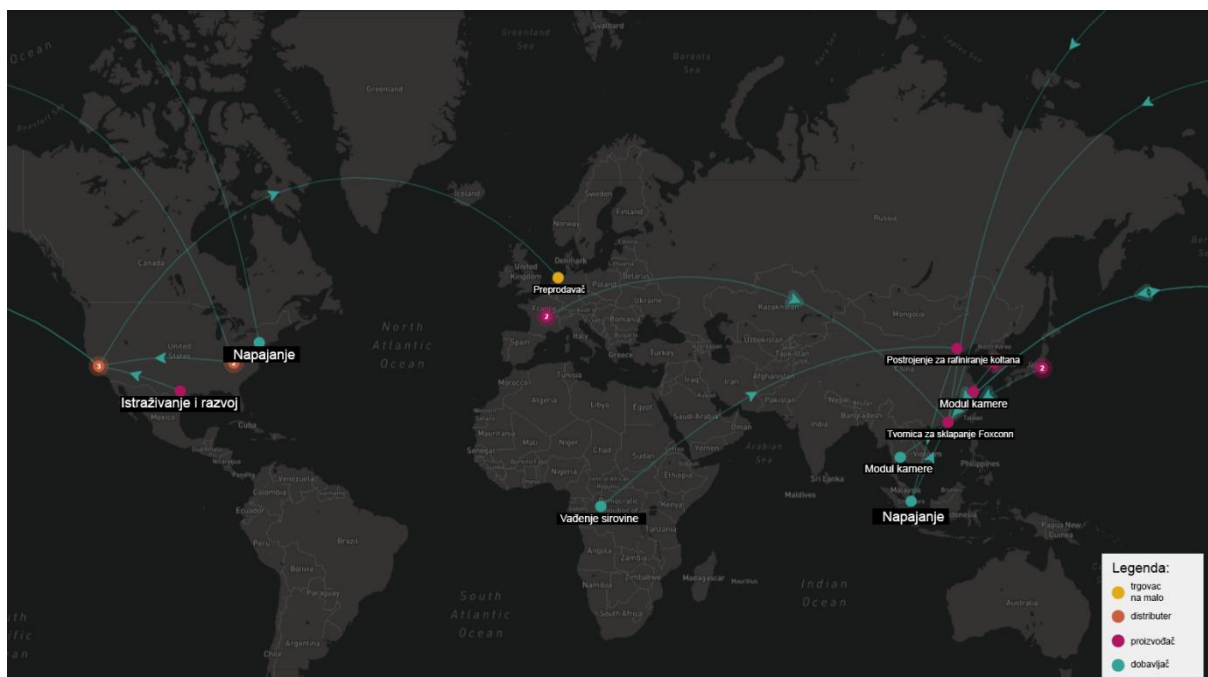
3	
---	--

 15. Karta prikazuje _____ čija je Hrvatska punopravna članica od godine _____, a status kandidata za članstvo početkom 2026. ima država čije je ime _____.

2	
---	--

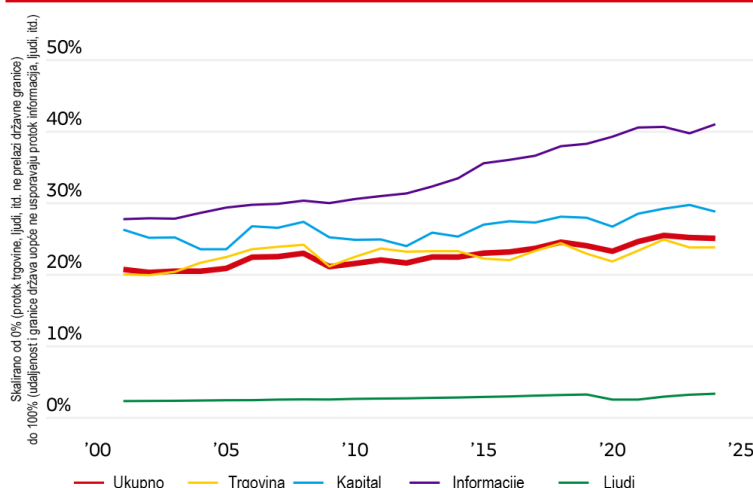
 16. Srednjoeuropski ugovor (sporazum) o slobodnoj trgovini poznat je po međunarodnoj (engleskoj) pokrati _____. Hrvatska je bila njezina članica do _____ godine.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I DIJAGRAMA.



INDEKS DUBINE GLOBALNE POVEZANOSTI

2 17. Naziv tehnološke multinacionalne kompanije sa sjedištem u saveznoj državi Kalifornija koja je poznata po mobitelima, tabletima i računalima, a čiji je lanac opskrbe za jedan od njihovih proizvoda prikazan na karti je

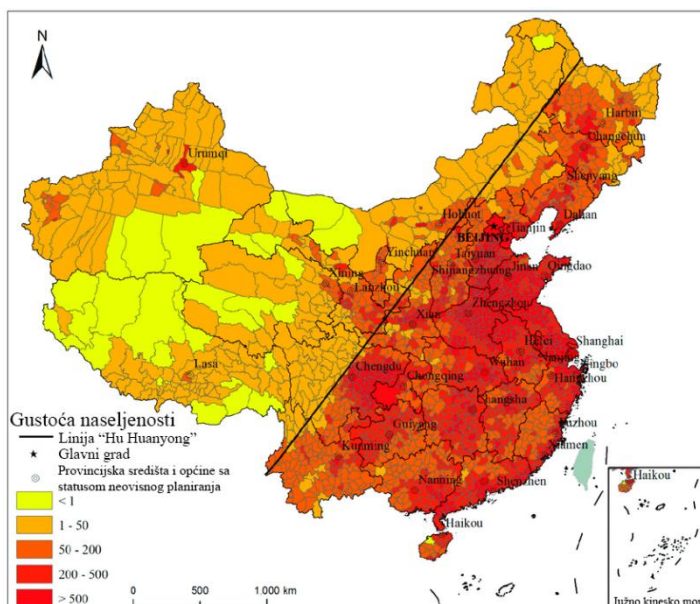


_____. Prema priloženoj legendi, proizvodnja ovog proizvoda većinski se **odvija / ne odvija** (zaokružite točan odgovor) u državi u kojoj je središte ove multinacionalne kompanije.

2 18. Za uspješno funkcioniranje gore prikazanog lanca bitno je ono što u svojoj teoriji Ronald Robertson 1980-ih godina naziva teorijom _____. Prema priloženoj geografskoj karti i dijagramu svijet je **povezanije / slabije povezano** (zaokružite točan odgovor) mjesto u odnosu na početak stoljeća. Navedeni proces podrazumijeva prijenos _____, kapitala i roba.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

3 **19.** Istočnije od Hu Huanyong linije danas živi **74/84/94** (zaokružite točan odgovor) posto stanovništva Kine. Guāngzhōu je najmnogoljudnija aglomeracija Kine. Po broju stanovnika slijedi aglomeracija čije je ime _____, a razvila se na obali uz estuarij rijeke čije je ime _____.



1 **20.** Proces naglog porasta broja stanovnika i gospodarski razvoj gradova Shēnzhènà (Šenžena), Xiamena, Quingdaoà (Kingdaoà), ali i najvećega grada Kine s obzirom na njihov smještaj nazivamo _____.

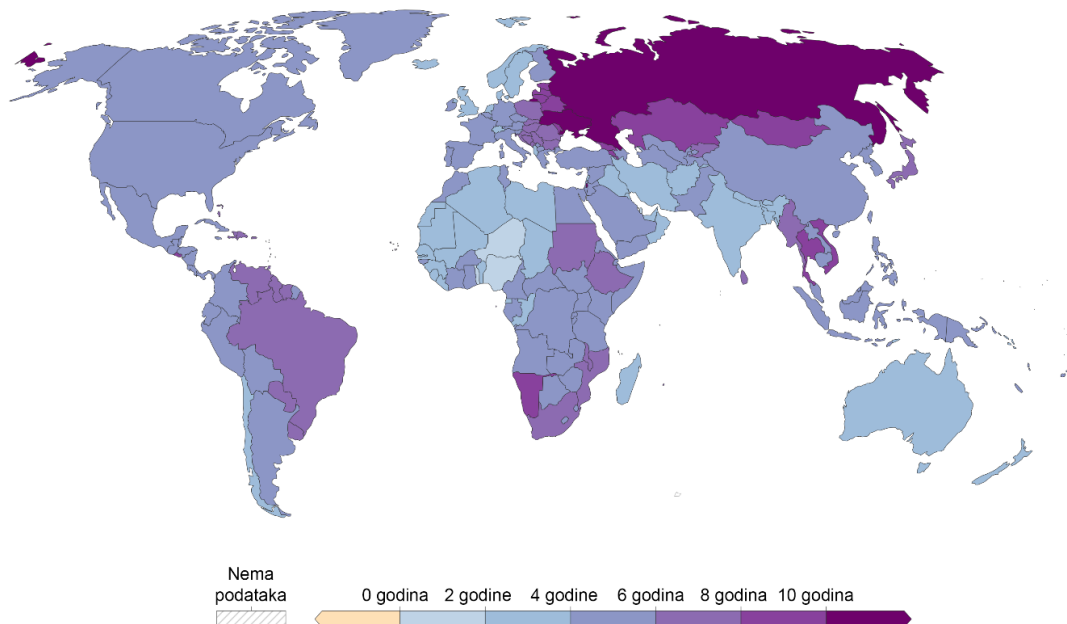
1 **21.** Vodeći se kriterijem gustoće naseljenosti nekog prostora za proglašavanje anekumene, ekumene ili subekumene, administrativne regije obojene najsvjetlije žutom bojom pripadaju u _____.



SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

Razlika u očekivanom životnom vijeku među spolovima, 2023.

Pozitivne vrijednosti prikazuju duži životni vijek kod žena u odnosu na muškarce, a suprotne vrijednosti duži životni vijek kod muškaraca u odnosu na žene.



2 22. Od međunarodno priznatih država u najvišoj kategoriji vidljivoj na legendi nalaze se dvije države čija su imena _____. Razlog tomu jest _____.

1 23. Prema priloženoj karti u koliko država muškarci u prosjeku žive dulje od žena? _____

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH PODATAKA.

	broj stanovnika	rođeni	umrli	migracijski saldo
Kuba	9 750 000	94 650	113 900	-22,350

Prostor za računanje:

2 24. Prema priloženim podacima, Kuba ima podtip općega kretanja stanovništva koji nazivamo _____. Želi li preokrenuti trend u prirodnoj promjeni stanovništva, Kuba bi trebala uvesti mjere _____ populacijske politike.

1 25. Prema priloženim podacima, Kuba se nalazi u _____ etapi demografskoga razvoja.